

Narod pripoznaje potrebu da se poboljša ovčarska pasmina, a kako sam uvidio, svak nastoji da bude imao ovaca stasa radje krupna, koje bi dale dobra mesa, i puno mlika, da budu umjerene u jelu, proste, a da odole našim prilikama podneblja i tla. Proizvodnji vune, nemože se kod nas dati osobite znamenitosti nego samo u pojedinim mjestima, zbog pašnjaka, većim dielom buri izloženih, i punih draća i zbog nestašice prikladnih pašnjaka. Mislim dakle da bi se u tom pogledu imala uzeti u obzir, u prvom redu pasmina zapadno Frisijanska ili Bergamaska, koje su dale izvrstnih uspjeha u mnogim mjestima. Sa frisijanskom pasminom bavila se je osobito državno-poljodjelska postaja u Livnu, koja ima sada preko dvie hiljade ovaca, kao proizvod križanja sa mjestnom bosanskom pasminom, te nastoji da poboljša ovu zadnju dieljenjem križanih ovaca.

Križana je ovca prosta, dobro odoli, daje puno mleka, mesa dobre vrsti te i dobre vune — Što se proizvodnje mlika tiče, na temelju točnih podataka pruženih mi od upravitelja spomenute Postaje, ako je paša samo ponešto dobra, križane ovce daju prosjekom 0·7 litra na dan, dočim se od naših jedva dobiva 0·3 do 0·4 litre. I što se mesa tiče, razmjer je veoma povoljan, jer ovca matica, križana, od jedne godine, dopire lahko do 75 kg. težine, dočim ovca teži u obće 30 kg. Bergamaska je ovca cienjena s' plodovitosti, dajuć mal da ne uvijek dva janca, s' neobičnog njezinog razvitka jer je prosta i odoli prekomjernoj toplini i studenim podnebjima te se prilagodi svakoj paši; proizvod je mlika obično srednji, a vune malo te druge i treće vrste; ovca dobro razvijena dopire obično od 100 do 130 kg. težine. To je bilo zasvjedočeno i u Kranjskoj, gdje se je ova ovca pokazala toli obilna u mlieku, da su se mnogi uzgojitelji već počeli ozbiljno baviti sa gojenjem ovaca čiste krvi bergamaske, u koju svrhu nabavljaju iz Bergamaske pokrajine u mjesecu kolovozu ovce i ovnovce, koje ipak puno zapadaju, pa baš ovan od 60—70 franaka a ovca od 40 do 45 franaka u Bergamu. Poznato mi je pak da je Bergamaska pasmina dala dobrih uspjeha i u Kalabriji a osobito u pokrajini Lecce, gdje su prilike glede podneblja i paše, slične našima, a kamo je bila prenešena da učvrsti kosti one mjestne pasmine, i da ove budu plodnije.

Naravski, morao bi biti zadatak naumljene Postaje za uzgoj da se ozbiljno bavi sa ovim pitanjem te da dobije, ili nabavljajuć s' dvora ili vlastitim uzgojem, dostatnih i prikladnih životinja za razplod; mislim ipak da bi međjuto bilo zgodno nabaviti od spomenute državne postaje u Livnu ovnova Frisijske pasmine križanih sa bosanskom, od jedne godine, koji zapadaju po prilici 20 for. ili još bolje janjaca $\frac{1}{2}$ godine, koji zapadaju 10 for. na glavu, te ih razdieliti